

ARBEIDSRETTENS

LEDER

Det kongelige arbeids- og
inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

20 OKT 2009

OSLO, 16. oktober 2009

Deres ref.: 200607507-/IP

Vår ref.: H 39

HØRING – FORSLAG TIL NY LOV OM ARBEIDSTVISTER

1. Innledning

Jeg viser til departementets høringsbrev datert 17. april 2009 med vedlagt høringsnotat med forslag til ny lov om arbeidstvister.

I hørings saker som kommer inn til Arbeidsrettens kontor, er det fast praksis at det er Arbeidsrettens leder som avgir uttalelsen på egne vegne. Jeg vil likevel presisere at høringsnotatet har vært gjenstand for felles drøftelser med fagdommerne og utreder i Arbeidsretten, og uttalelsen er utarbeidet med grunnlag i disse drøftelsene.

Jeg finner innledningsvis grunn til å presisere at jeg slutter meg til forslaget om å innta i loven de løsninger som er lagt til grunn i praksis, og at tvistelovens bestemmelser på praktisk viktige punkter gis tilsvarende anvendelse eller anvendes så langt de passer. På den annen side er det et krevende arbeid å revidere prosessreglene, og særlig når dette skal vurderes opp mot den omfattende tvistelovreformen. Selv om arbeidstvistloven med dette blir mer utførlig og innrettet mot effektiv saksavvikling, kan det tenkes at det vil oppstå spørsmål som ikke er blitt vurdert i forbindelse med den foreliggende revisjonen. Det må i slike tilfeller være naturlig for Arbeidsretten å analogisere fra reglene i domstolloven og tvisteloven så langt de passer og ikke er i strid med arbeidstvistlovgivningen.

Også av en annen grunn må det antas at adgangen til å anvende tvisteloven per analogi ikke er avskåret ved den revisjon som nå finner sted. Det vil ofte ikke være mulig å innta en fullstendig hjemmelskjede i arbeidstvistloven uten at lovteksten blir for omfattende og dermed vanskelig tilgjengelig. I den grad spørsmålet ikke er løst i arbeidstvistloven eller i de bestemmelser det uttrykkelig er vist til i tvisteloven, må de nødvendige bestemmelsene kunne anvendes analogisk, se som eksempel merknadene nedenfor til spørsmålet om stansing.

Som vedlegg til uttalelsen følger en oversikt med utkast til bestemmelser eller til justeringer i forslaget.

Postadresse
Postboks 8015 Dep
0030 OSLO

Besøksadresse
Grensen 3
0159 OSLO

Telefon
23 100 140

Telefax
22 42 36 42

E-post: post@arbeidsretten.no

Org.nr.: 971525681

2. Stansing

I utkastet § 54 er det foreslått inntatt regler om stansing, og utkastet er basert på de tilsvarende reglene i tvisteloven §§ 16-17 og 16-18. Etter utkastet § 54 annet ledd kan partene avtale stansing, men avtalen må gå ut på stansing i minst tre måneder. Partenes avtaler om stansing vil da enten gå ut på lovens minstefrist, eller de vil avtale stansing i mer enn tre måneder. I begge tilfeller vil det oppstå spørsmål om når retten kan bringe saken i gang igjen.

I utkastet § 54 annet ledd annet punktum heter det at retten bringer saken i gang igjen på begjæring fra en part. Dersom partene har avtalt stansing i mer enn tre måneder, må en part ensidig kunne fremme begjæring om at saken skal bringes i gang igjen dersom lovens minstefrist har utløpt, selv om den avtalte fristen på mer enn tre måneder ikke har utløpt, jf. merknadene til den tilsvarende bestemmelsen i tvisteloven § 16-17 i NOU 2001:32 side 869 og Ot.prp. nr. 51 side 429. Det neste spørsmålet er så om retten kan bringe saken i gang igjen selv om lovens minstefrist ikke har utløpt. Etter tvisteloven kan retten bringe saken i gang igjen før lovens minstefrist for stansing har utløpt, men da etter en nærmere vurdering fra rettens side av om begjæringen bør tas til følge og bare dersom begge parter er enige om dette, jf. NOU 2001:32 side 869 og Schei m.fl., Tvisteloven. Kommentartutgave side 720 med henvisning til § 11-6 og domstoloven § 151. Jeg antar at § 54 på dette punktet skal tolkes på tilsvarende måte, selv om verken domstoloven eller tvisteloven for øvrig får direkte anvendelse for Arbeidsretten.

3. Taushetsplikt og rettsmøtenes offentlighet. Offentlighetsprinsippet

I utkastet § 23 om taushetsplikt om det som er fremkommet under meklingen, er det presisert at taushetsplikten ikke gjelder ved forklaringer for Arbeidsretten. Forholdet til utkastet § 59 om rettsmøtenes offentlighet er ikke kommentert. Selv om forklaringene for Arbeidsretten gjelder forhold som ellers vil være undergitt taushetsplikt, tilsier ikke det at dørene som utgangspunkt må lukkes når det avgis forklaringer om det som har fremkommet under meklingen. Som påpekt i høringsnotatet, vil forklaringer om forhold fremkommet under meklingen ha stor betydning for tolkingen av en bestemmelse, og vil ofte vies stor oppmerksomhet i Arbeidsrettens avgjørelser. Disse opplysningene må omfattes av den helt klare hovedregelen om offentlighet. Dersom det skal gjelde unntak fra dette, må det vurderes om det i det enkelte tilfellet vil være tale om en forretnings- eller foreningshemmelighet i samsvar med den alminnelige regelen i § 59.

Arbeidstvistloven har ingen regler om offentlighet og innsynsrett, selv om utgangspunktet åpenbart er at allmennheten har rett til innsyn i de avgjørelsene som treffes. Det er kun rettsmøtenes offentlighet som er regulert i loven. I lys av det fokus det i den senere tid har vært på regler om offentlighet og innsynsrett i prosesslovgivningen (i denne sammenheng særlig domstoloven, tvisteloven og voldgiftsloven), og i arbeidet med ny offentleglov, bør nok arbeidstvistloven ha en uttrykkelig regulering av dette spørsmålet. Offentleglova gjelder ikke for de oppgavene Arbeidsretten har etter arbeidstvistloven kapittel 2 og tjenestetvistloven kapittel 6, jf. offentleglovforskrifta § 3 annet ledd. Dersom forhandlingene berører forretnings- og foreningshemmeligheter slik at dørene

skal lukkes, og forholdet også må drøftes i dommen, bør det rettslige grunnlaget for helt eller delvis å nekte innsyn i dommen fremgå av loven. Tvisteloven kapittel 14 har regler som i en viss utstrekning kan anvendes så langt de passer for Arbeidsretten. En mulig løsning er at § 59 gjøres til en bestemmelse med overskriften "Offentlighet og innsynsrett" og at det som et nytt tredje ledd presiseres at tvistelovens kapittel 14 om offentlighet og innsynsrett gjelder så langt det passer. Det er ikke alle bestemmelsene i tvisteloven kapittel 14 som er relevante for Arbeidsretten, se som eksempel på dette § 14-1 første ledd. En mulig regulering er at det kun vises til de bestemmelsene som er relevante. En slik oppregning vil imidlertid bli omfattende, og gjøre lovteksten lite tilgjengelig. Jeg foreslår heller at kapittel 14 i sin helhet får anvendelse så langt det passer, slik at den nærmere avklaring av hvordan bestemmelsene kan anvendes for Arbeidsretten overlates til praksis.

4. Forening av saker

Jeg tiltrer forslaget om å innta en bestemmelse om adgang til forening av saker etter mønster av tvistelovens bestemmelser. Som nevnt i høringsnotatet, vil reglene om rettens sammensetning være til hinder for forening av saker i tilfeller hvor partsforholdet gjør at rettens sammensetning er forskjellig i de sakene som det kan være aktuelt å forene. I tilfeller hvor rettens sammensetning er til hinder for forening av saker, er det i notatet vist til at alternative måter å oppnå en effektiv behandling av sakene på, har vært gjennom bruk av partshjelpere, eller ved at den første saken har blitt behandlet av retten, og at partene i de andre sakene så finner en løsning på bakgrunn av avgjørelsen i den første saken.

En annen løsning – som ikke er nevnt i høringsnotatet – og som har vært brukt i praksis hvor partene har vært enige om det, er at sakene undergis felles, samtidig og parallell behandling, det vil si at Arbeidsretten settes med den riktige sammensetningen for partene i sakene, det gjennomføres én hovedforhandling, men det avses særskilt avgjørelse for hver sak, og da med de dommere som skal delta ved behandlingen av saker med vedkommende parter. Jeg legger til grunn at bestemmelsen i den foreslåtte § 50 ikke er til hinder for fortsatt bruk av en slik alternativ og praktisk løsning i tilfeller hvor formell forening av sakene ikke kan finne sted.

5. Forberedelsen av saken – innhold i stevning og tilsvar

Utkastet § 48 andre og femte ledd er dels en videreføring av arbeidstvistolovens bestemmelser, og dels en innarbeidelse av de krav som følger av tvisteloven. Jeg foreslår at det gjøres to justeringer i forslaget. Etter utkastet § 48 andre ledd bokstav h skal saksøker i stevningen komme med forslag til "tidspunkt for hovedforhandling i saken". Dette er likelydende med dagens regel i arbeidstvistoloven § 18 nr. 1 andre ledd bokstav e. Bestemmelsen har liten praktisk betydning, med mindre det er tale om en hastesak, hvoretter saksøker naturlig nok vil ha merknader til når hovedforhandling bør finne sted. I andre tilfeller er det gjerne ikke sagt noe om dette i stevningen, og retten insisterer heller ikke på at dette gjøres. Et mer praktisk pålegg til saksøker vil imidlertid være en bestemmelse tilsvarende den som er inntatt i tvisteloven § 9-2 andre ledd bokstav g. Etter tvistelovens regel skal stevningen angi "saksøkerens syn på den videre behandling av saken". Dette inkluderer, men er ikke begrenset til,

tidspunkt for hovedforhandling i saken. Saksøker kan med fordel kommentere forhold som bør tas opp under saksforberedelsen, for eksempel om det vil være behov for et saksforberedende møte, forholdet til eventuelle andre tvistesaker som enten er eller vil bli brakt inn for retten, eller som er stilt i bero i påvente av avgjørelse i saken og spørsmål om forening av saker.

På tilsvarende måte antar jeg at kravet til tilsvarets innhold bør justeres, slik at tilsvaret i tillegg til de forhold som er nevnt i utkastet § 48 femte ledd tredje punktum, også må kommentere grunnlaget for at retten kan behandle saken dersom det er tvil om dette (annet ledd bokstav g) eller saksøkte vil bestride at retten kan behandle saken, og saksøkte må komme med sitt syn på den videre behandlingen av saken (annet ledd bokstav h).

6. Forberedelsen av saken – forberedelse til hovedforhandling

Departementet foreslår at fristen på seks måneder for påbegynt hovedforhandling som gjelder etter tvisteloven, også bør gjelde for saker i Arbeidsretten. Jeg er enig i at dette kan være en hensiktsmessig regel for Arbeidsretten, men etter min vurdering bør i så fall utgangspunktet for fristløpet være et annet enn det er i saker etter tvisteloven.

Bestemmelsen i tvisteloven § 9-4 annet ledd bokstav h må ses som ett av flere elementer i den aktive saksstyringen, og har sammenheng med de virkemidler de alminnelige domstoler kan benytte seg av for å sikre effektiv saksavvikling, jf. tvisteloven § 9-10 og generelt tvisteloven kapittel 16, herunder adgangen til å sette frister som har fraværsvirkninger. Arbeidsretten har ikke tilsvarende virkemidler. En viss effektivisering av saksavviklingen må antas å ligge i at tilsvarsfristen nå normalt skal være tre uker.

I tillegg kommer at stevningen i enkelte saker vil kunne være gjenstand for til dels vesentlige bearbejdelser og endringer etter rettens foreløpige gjennomgang av den. Det kan derfor gå noen tid fra stevningen har kommet inn til retten til den sendes til og blir forkynt for motparten.

Arbeidsretten kan – i motsetning til de alminnelige domstoler – ikke avvise en stevning fordi den ikke oppfyller lovens krav. Når forslaget til ny lov til dels har sammenheng med tvistelovsreformen, må det antas at det nå skal stilles noe strengere krav til stevningens innhold, slik at det iallfall i en overgangsfase kan tenkes flere saker hvor det vil ta noe mer tid før stevningen blir forkynt for motparten. Det kan til sammenligning vises til tvisteloven § 16-5 fjerde ledd om at en prosesshandling som etter veiledning fortsatt ikke oppfyller nødvendige vilkår for å ta saken under behandling, skal avvises eller tilbakevises. Etter tvisteloven er det altså ikke ethvert brudd på kravene til stevningens innhold som gjør at den må avvises, men det må være brudd på ”nødvendige vilkår”, jf. NOU 2001:32 side 910 hvor det presiseres at det avgjørende er om stevningen oppfyller det overordnede kravet i tvisteloven § 9-2 tredje ledd, og ikke om den mangler ett av punktene i § 9-2 annet ledd.

Det eneste punktet hvor forberedende dommer i Arbeidsretten kan avslutte den videre behandlingen av saken, er dersom saksøker ikke fremlegger tilstrekkelig dokumentasjon for at forhandlingskravet er oppfylt, jf. utkastet til § 48 fjerde ledd. Saken vil da ikke bli tatt under behandling, men det er ikke tale om en formell avvisning. Slik loven er formulert, kan stevningen først forkynnes for

motparten når stevningen er i orden og forberedende dommer finner at forhandlingskravet er oppfylt, jf. utkastet § 48 femte ledd. I motsetning til tvisteloven sonderer ikke arbeidstvisteloven mellom nødvendige vilkår som stevningen må oppfylle for å ta saken under behandling, og feil og mangler ved stevningen som ikke er til hinder for å forkynne den for motparten.

Dersom utgangspunktet for fristen for påbegynt hovedforhandling er senest seks måneder etter at stevningen kom inn til retten, vil det si at mye tid til saksforberedelse kan gå tapt i tilfeller hvor stevningen trenger ytterligere bearbeidelse, eller det må etterlyses ytterligere dokumentasjon for at forhandlingskravet er oppfylt før motparten kan bringes formelt inn i saken gjennom forkynning av stevning. Jeg antar at dette ikke uten videre vil være en særlig grunn som kan begrunne at det brukes lengre tid til saksforberedelsen, iallfall ikke dersom unntaket for særlige grunner skal tolkes på samme måte som i tvisteloven. Et mer hensiktsmessig utgangspunkt for fristberegningen er kanskje forberedende dommers beslutning om å forkynne stevningen for motparten, det vil si fra det tidspunkt vilkårene i femte ledd første punktum er oppfylt. Det er først på det tidspunktet den videre saksforberedelsen begynner.

7. Rettens avgjørelser

Jeg foreslår at det i utkastet § 61 tas inn noen flere elementer fra tvistelovens kapittel 19, og i første rekke bestemmelser om avsigelse av dom. Det er i og for seg ikke tvilsomt at en avgjørelse er bindende når den er avsagt, men § 61 kan inneholde noe om fremgangsmåten ved avsigelse av rettslige avgjørelser, og særlig fremgangsmåten ved skriftlig avgjørelse, som i praksis er den eneste avsigelsesformen som benyttes i Arbeidsretten. Bestemmelsen kan for eksempel innta de vesentlige delene av § 19-4 første til tredje ledd. Et annet alternativ er at det som nytt tredje ledd bare vises til reglene i § 19-4 første til tredje ledd og presiseres at disse gjelder så langt de passer. Tilsvarende vil gjelde for fremgangsmåten ved underretning om rettens avgjørelser, jf. tvisteloven § 19-5. En henvisning til § 19-5 vil kodifisere dagens praksis med at rettens dommer og kjennelser blir forkynt for partene.

Til utkastet § 61 fjerde ledd bemerkes at tvistelovens formulering om adgang til omgjøring dersom dette "ikke er uforholdsmessig tyngende for en part som har innrettet seg etter avgjørelsen" er ment å erstatte "ervert rett", jf. NOU 2001:32 side 894. Henvisningen til "ervert rett" i utkastet bør derfor utgå.

8. Behandling av habilitetsspørsmål

Jeg slutter meg til forslaget om behandlingsmåten for habilitetsspørsmål.

9. Sakskostnader

Utkastet til bestemmelsen om sakskostnader er inntatt i kapittelet om avsluttende bestemmelser. En innvending av mer teknisk karakter er at bestemmelsen i hovedsak har bestemmelser som er relevante for Arbeidsretten, og som vil kunne inntas i lovens kapittel om Arbeidsretten. Med det forslag til presisering av § 68 som er inntatt nedenfor, vil paragrafen bli noe mer omfattende. Et forslag til mulig endret plassering av bestemmelsen er gitt i vedlegget. Poenget er der i korte trekk å skille ut regler som gjelder partenes egne kostnader til de aktuelle

kapitlene, og samle det som har med rettens og meklerens kostnader til den avsluttende bestemmelsen.

Det er i loven presisert at det ikke skal betales gebyr for behandling av saken i Arbeidsretten. Forutsetningen for å kunne kreve gebyr, må være at det er rettslig grunnlag for det. Da rettsgebyrloven ikke får anvendelse for Arbeidsretten, er det strengt tatt ikke nødvendig å presisere i arbeidstvistloven at det ikke betales gebyr. På den annen side er det heller ikke noen ulempe om dette fremgår uttrykkelig av loven. Jeg viser til vedlagte forslag om at dette inntas i utkastet § 69 om utgifter.

Utkastet § 68 tredje ledd er etter ordlyden begrenset til tilfeller hvor en part har ”vunnet” en sak. Bestemmelsen bør presisere hva som ligger i at en part har vunnet saken, og på den måten bedre dekke de løsninger som følger av Arbeidsrettens praksis. Bestemmelsen kan for eksempel få følgende utforming:

” Når særlige grunner taler for det, kan retten tilkjenne en part som har vunnet en sak for Arbeidsretten, erstatning for sine sakskostnader fra motparten. Saken anses vunnet dersom motpartens sak blir avvist eller hevet. Heves saken som forlikt uten at forliket omfatter sakskostnadene, avgjøres spørsmålet om sakskostnader etter rettens skjønn, dersom en av partene krever rettens avgjørelse.”

10. Rettsforlik

Når det gjelder utformingen av bestemmelsen bør det vurderes om den kan gjøres litt mer informativ. En måte å gjøre det på er at deler av tvisteloven § 19-11 blir inntatt i § 62, og at det presiseres hva det henvises til i tvisteloven. En mulig utforming av bestemmelsen kan være:

”(1) Rettsforlik inngått i rettsmøte for Arbeidsretten føres inn i rettsboken. Rettsforliket undertegnes av partene og rettens medlemmer. Har forliket ikke bestemmelser om sakskostnadene, skal retten på begjæring fra partene avgjøre spørsmålet etter skjønn. Tvisteloven § 19-11 tredje ledd om rettens kontroll med forliket gjelder tilsvarende.

(2) Et rettsforlik har samme virkning som en rettskraftig dom av Arbeidsretten. Tvisteloven § 19-12 andre til fjerde ledd om adgang til å sette rettsforlik til side gjelder tilsvarende.”

11. Noen lovtekniske spørsmål

En del av de justeringene som er foreslått foran, har som formål å gjøre lovteksten litt mer informativ. Rene henvisninger til bestemmelser i tvisteloven gir i seg selv ikke noen indikasjon på hvilke spørsmål bestemmelsen gjelder, og det kreves ikke store endringer i teksten for å presisere dette. Slike presiseringer er for eksempel inntatt i utkastet §§ 52 første ledd og 56 første ledd, og bør vurderes også andre steder hvor det vises til tvistelovens regler. Tilsvarende justeringer vil kunne foretas i utkastet § 54 tredje ledd hvor det kan tilføyes at § 16-15 gjelder virkning av stansing.

Det kan også vurderes en teknisk endring i utkastet § 53. Åttende ledd inneholder bestemmelser av ulik karakter. Det som er presisert om tilsvarende anvendelse av §§ 9-13 og 9-14 annet ledd, kan for eksempel inntas i § 53 tredje ledd hvor man slår fast utgangspunktet om muntlig hovedforhandling. I forlengelsen av det kan det presiseres at for muntlige hovedforhandlinger får tvisteloven § 9-13 og § 9-14 annet ledd tilsvarende anvendelse. Åttende ledd vil da regulere spørsmålet om utsettelse (og i realiteten omberammelse) under hovedforhandlingen, og niende

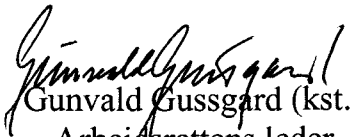
ledd vil regulere spørsmålet om utsettelse (og dermed omberammelse) som oppstår før hovedforhandling er påbegynt.

12. Enkelte andre spørsmål

Det er foreslått en videreføring av arbeidstvistloven § 41 nr. 3, jf. utkastet § 64 tredje ledd. Bestemmelsen må antas å ha svært liten praktisk betydning. For det første står den i et tvilsomt forhold til forbudet mot dobbelstraff-/dobbelutførelse i den europeiske menneskerettskonvensjon 7. tilleggsprotokoll artikkel 4. For det andre vil det være slik at i den grad det er adgang til ny forfølgning for forholdet, vil de alminnelige prinsippene for straffutmåling tilsi at det skal legges vekt på den boten som er ilagt for forholdet, sml. den kommende regulering av slike spørsmål i straffeloven av 2005 §§ 29 annet ledd og 82. Reguleringen fremstår derfor som overflødig.

Avslutningsvis bemerkes at innføringen av ny arbeidstvistlov tilsier at det også gjennomføres en endring av saksbehandlingssystemet for Arbeidsretten. Det er nærliggende å ta utgangspunkt i det system som brukes i de alminnelige domstolene (Lovisa), riktignok slik at systemet vil kunne gjøres vesentlig enklere for Arbeidsretten. Når det for eksempel gjelder gjennomføring av rettsmekling, vil Arbeidsretten kunne benytte de maler som benyttes av de alminnelige domstolene, med de nødvendige tilpasninger. For eksterne meklere med erfaring fra mekling etter tvisteloven for de alminnelige domstolene, vil det kunne være en fordel at de benytter et system og utkast til protokoller som i stor grad er de samme som brukes i saker etter tvisteloven.

Med hilsen

Gunvald Gussgård (kst.)
Arbeidsrettens leder

VEDLEGG

Tilføyelser til utkastet er markert med understreking.

Til punkt 3: Taushetsplikt og rettsmøtenes offentlighet. Offentlighetsprinsippet

§ 59. Offentlighet og innsynsrett

(1) Rettsmøtene er offentlige hvis ikke retten bestemmer noe annet. Dørene skal lukkes når forhandlingene kommer inn på forretnings- eller foreningshemmeligheter eller annet som ikke uvedkommende bør få kunnskap om.

(2) Enhver som har vært til stede under forhandlinger for lukkede dører, plikter å bevare taushet om det som er fremkommet under forhandlingene, hvis ikke retten tillater offentliggjøring.

(3) Bestemmelsene i tvisteloven kapittel 14 om offentlighet og innsynsrett gjelder så langt de passer.

Til punkt 5: Forberedelsen av saken – innhold i stevning og tilsva

§ 48 ...

(2) Stevningen skal inneholde:

- a) navn og adresse på parter og prosessfullmektiger,
- b) en fremstilling av saken og de krav som gjøres gjeldende,
- c) en påstand som angir det domsresultat saksøker krever,
- d) den faktiske og rettslige begrunnelse for saksøkerens krav,
- e) oppgave over de bevis saksøkeren akter å føre, hvordan de tenkes skaffet til veie, og hva saksøkeren akter å godtgjøre ved dem,
- f) oppgave over de bevis saksøkeren ønsker fremskaffet av motparten eller ved rettens hjelp,
- g) grunnlaget for at retten kan behandle saken dersom det kan være tvil om dette,
- h) saksøkerens syn på den videre behandling av saken

[...]

(5) Når stevningen er i orden og saksforberedende dommer finner det bevist at vilkåret i fjerde ledd er oppfylt, sendes stevningen uten opphold til saksøkte. Retten skal fastsette en frist, som normalt bør være tre uker, til å inngi skriftlig tilsva. I tilsvaret skal saksøkte fremsette sine bemerkninger til stevningen, eventuelle innsigelser mot at retten behandler saken, nevne de krav som saksøkte vil reise, gi bevisoppgaver svarende til dem som er nevnt under andre ledd bokstav e) og f) og angi saksøktes syn på den videre behandling av saken. Første ledd gjelder tilsvarende.

(6) Saksforberedende dommer fastsetter tid og sted for hovedforhandlingen, som skal holdes snarest mulig, men tidligst 48 timer etter at innkallingen er bekreftet mottatt fra partene. Hovedforhandlingen skal påbegynnes senest seks måneder

eget tiltak eller på begjæring av en part. Den dommer som ledet forhandlingene, kan foreta rettelsene dersom det ikke er tvil om hvordan de skal utføres. Beslutning om retting skal tilføyes avgjørelsen slik at det fremgår hva som er rettet. Partene skal underrettes straks.

(4) Saksstyrende kjennelser og andre beslutninger kan retten omgjøre hvis ~~ingen~~ ~~er~~ ~~til~~ ~~hinder~~ ~~for~~ ~~det~~, og omgjøring ikke er uforholdsmessig tyngende for en part som har innrettet seg etter avgjørelsen. Tvisteloven § 19-10 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Til punkt 9: Sakskostnader

§ 63 eller 64. Sakskostnader [avløser § 68 om sakskostnader]

Når særlige grunner taler for det, kan retten tilkjenne en part som har vunnet en sak for Arbeidsretten, erstatning for sine sakskostnader fra motparten. Saken anses vunnet dersom motpartens sak blir avvist eller hevet. Heves saken som forliket uten at forliket omfatter sakskostnadene, avgjøres spørsmålet om sakskostnader etter rettens skjønn, dersom en av partene krever rettens avgjørelse.

§ 69. Gebyr. Utgifter til Arbeidsretten, Riksmekleren og Rikslønnsnemnda. [avløser dels § 68 og 69]

(1) Det betales ikke gebyr for sak som behandles av Arbeidsretten, Riksmekleren eller Rikslønnsnemnda.

(2) Utgiftene til Arbeidsretten, Riksmekleren og Rikslønnsnemnda etter denne lov blir betalt av staten etter regler fastsatt av Kongen.

(3) Arbeidsretten kan i særlige tilfeller pålegge en av partene eller begge å dekke statens utgifter til en rettssak etter denne lov.

§ 32 Partenes kostnader [avløser § 68 fjerde ledd]

Partene bærer hver sine kostnader med meklingen, med mindre annet er avtalt.

Til punkt 10: Rettsforlik

§ 62 Rettsforlik

”(1) Rettsforlik inngått i rettsmøte for Arbeidsretten føres inn i rettsboken. Rettsforliket undertegnes av partene og rettens medlemmer. Har forliket ikke bestemmelser om sakskostnadene, skal retten på begjæring fra partene avgjøre spørsmålet etter skjønn. Tvisteloven § 19-11 tredje ledd om rettens kontroll med forliket gjelder tilsvarende.

(2) Et rettsforlik har samme virkning som en rettskraftig dom av Arbeidsretten. Tvisteloven § 19-12 andre til fjerde ledd om adgang til å sette rettsforlik til side gjelder tilsvarende.”

Til punkt 11: Noen lovtekniske spørsmål

§ 54 tredje ledd:

Tvisteloven § 16-15 om virkning av stansing gjelder så langt den passer.”

§ 53:

(2) Saksforberedelsen og hovedforhandlingen styres av en av rettens fagdommere.

(3) Saken behandles og bevisene føres på den måte som retten finner passende. Hovedforhandlingen skal være muntlig, med mindre begge parter samtykker i skriftlig behandling og retten finner det ubetenkelig. Tvisteloven §§ 9-13 og 9-14 andre ledd gjelder tilsvarende for muntlige hovedforhandlinger.

(4) Retten kan innhente forklaringer av parter, sakkyndige og enhver annen hvis forklaring kan være av betydning for saken. Tvisteloven § 22-9 om bevisfritak for belastende personopplysninger gjelder tilsvarende.

[...]

(8) Tvisteloven § 16-4 om utsettelse under hovedforhandlingen gjelder tilsvarende.

Til punkt 12: Enkelte andre spørsmål

§ 64. Fornærmelig adferd mv.

[...]

~~(3) Om noen straffes etter denne paragraf, kan vedkommende forfølges på vanlig måte for gjerningen, men botene kommer i betraktning ved straffeutmålingen.~~